

פסחים כה: (19 שורות מלמטה) עד כו: (נקודתיים)

ביאורי מושגים
מעילה: אסור ליהנות מרכוש של הקדש, וכל הנהגה שווה פרוטה מרכוש הקדש - מעל. המועל בזדון, עונשו מלקות ומשלם מה שפגם. המועל בשגגה, חייב להביא קרבן אשם, וחייב לשלם להקדש את ערך ההנאה בתוספת חומש מבחוץ.

הנאה אסורה שבאה לאדם בעל כרחו: אביי מותרת. רבא: אסורה.

כשלא מתכוון וגם לא יכול לזוז - מותר לפי כולם,
 כשמתכוון וגם יכול לזוז - אסור לפי כולם,

באיזה מקרה נחלקו אביי ורבא

המח' היא (אפשרות א'): כשלא מתכוון ליהנות אך יכול לזוז משם בקלות.

המח' היא בדעת ר"ש (המתיר בדבר שאינו מתכוון). ר"י (האוסר ברבר שאינו מתכוון) אוסר לפי כולם.

דחיה לאפשרות א': במשנה בכלאיים ר"ש מתיר לסוחר ללבוש כלאים כשאינו מתכוון למרות שיש לו אלטרנטיבה

המח' היא (אפשרות ב'): כשמתכוון ליהנות אך לא יכול לזוז משם בקלות.

המח' היא בדעת ר' יהודה (שלא מושפע מהכוונה) ר"ש (הסובר שהעיקר זה הכוונה) אוסר לפי כולם

הוכחות לדעת רבא:

המשנה במדות: חכמים אסרו על האומנים להתכוון ליהנות ממראה קודש הקדשים אפילו שלא יכלו שלא לתקן
דחיה: מדין תורה בכלל אין איסור ליהנות ממראה המקדש (אלא רק מדרבנן)!

מדברי בר קפרא: יש איסור ליהנות ממראה קדשי הקדשים, ולכאורה מדובר באומנים.
דחיה: לא מדובר באומנים אלא בסתם אנשים (והם יכלו שלא להיות שם).

מברייתא: הכניס עגלה ערופה למרבק כדי שתינק ותדוש - פסולה. (אסור להתכוון ליהנות שתדוש, אפילו שלא יכול שלא להכניסה שתינק!)
דחיה: בעגלה ערופה יש לימוד מיוחד שאוסר זאת ("אשר לא עובד בה").

מברייתא: אסור לשטוח אבידה נאה לאוורור כאשר יש לו אורחים. (אסור להתכוון ליהנות, אפילו שלא יכול שלא לאווררה!)
דחיה: האיסור הוא מטעם אחר: אנו חוששים שהאורחים יתנו בה עין הרע או שיגנבוה.

הוכחה לדעת אביי (מברייתא):
 ריב"ז ישב ודרש בצילו של היכל. (הוא התכוון ליהנות ולא יכול להימנע מלדרוש)
דחיה: אין איסור ליהנות מצל ההיכל לעומדים בחוץ!

